14e Jaargang — **Curaçao den 9den October 1893.** — **No. 719**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abònnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Curaçao, 8 October.

HOOGMOED.

—o—

François Coppée, de dichter "académicien", schrijft in een Parijsch blad deze schoone woorden:

„Is het, omdat ik oud word en een weinig geleerd heb den mensch naar zijn tronie te beoordeelen, maar tegenwoordig erken ik schier op ieders gelaat den ondragelijken hoogmoed. Dat is de zonde onzer eeuw en 't springt in 't oog, welke kwalen zij voortbrengt, namelijk de onverschilligheid voor en de verachting van den evenmensch, de hardheid des harten, het egoisme. Waarlijk, het Christendom — de godsdienst van vader en moeder, waarin wij zullen sterven, mijn beste Lemaitre, en wier zedeleer wij trachten, zoo goed en zoo kwaad als 't kan, in beoefening te brengen, — heeft juist gezien. Toen het de lijst opmaakte der vergiften, die doodelijk zijn voor onze ziel, heeft het den hoogmoed op de eerste plaats gesteld als het gif, waaruit alle andere kunnen getrokken worden.

„Men moet overigens erkennen, dat de hoogmoed zich niet meer de moeite geeft tegenwoordig, om zich uit schaamte te vermommen. Wij hebben thans een nieuwe religie, den eeredienst van het „ik", en onophoudelijk kondigt men voor den dag van morgen aan de volstrekte en algeheele vrijheid, den triumf van "het individu". Dat zijn natuurlijk maar groote woorden, maar woorden, zeer gevaarlijk om te laten weerklinken op den vooravond eener omwenteling, die nog te bezweren is door eene groote uiting van broederlijkheid, zoo ieder „ik" concessies doet aan de andere „ik," en het individu zich eenigermate slachtoffert voor de gemeenschap.

„Die niet medewerkt om het rijk dier weldoende broederlijkheid te vestigen, is blind en bemerkt niet het onweer, dat zich boven onze samenleving opeenpakt."

Zou men niet wanen een boetprediker te hooren, wanneer men dezen beroemden letterkundige zijn alarmkreet hoort slaken?

Ja, de hoogmoed is nooit zoo als thans de algemeene kwaal geweest der menschen. Spruit niet de groote ketterij, die tegenwoordig de zielen vergiftigt en de samenleving verpest, uit den hoogmoed? Het naturalisme toch is eigenlijk niets anders, om met den grooten Kardinaal Pie te spreken dan de opeisching van het verkregen of aangeboren recht om te leven in de zuivere sfeer der bloot natuurlijke orde: een zedelijk recht, zoo volstrekt, zoo vereenzelvigd met den mensch, dat hij, zonder zijn eigen verval, zijn eigen schande en ondergang te teekenen, het niet mag doen wijken, voor welke tusschenkomst dan ook van eenige rede of eenigen wil, boven de menschelijke orde en den menschelijken wil verheven, noch voor eenige openbaring of eenig gezag, dat rechtstreeks van God komt. Het naturalisme dus stoot de bovennatuurlijke orde van zich af en beperkt den horizon van 's menschen streven binnen den beperkten gezichteinder van dit natuurlijke leven. Welnu, 't is uit den ouden hoogmoed onzer bedorven natuur, dat deze kettersche en rampzalige levensbeschouwing voortkomt. De mensch acht zich beleedigd in de waardigheid zijner rede, van zijn recht, om van eene hoogere natuur, uit eene bovennatuurlijke orde, eene mededeeling te ontvangen van waarheden, die hij te gelooven, van plichten, die hij te vervullen heeft.

En, die onafhankelijkheid van de menschelijke rede, wat wordt er niet mede geschermd! Maar ook wat walgelijke verwaandheid en stuitende hoogmoed, om die onafhankelijkheid als een dogma te proclameeren en aan de jeugd te leeren, dat de menschelijke rede onafhankelijk is! Is er grootere onzin maar ook weerzinwekkender hoogmoed denkbaar dan deze zoogenaamde onafhankelijkheid der menschelijke rede?

Alles in den mensch is afhankelijk! Bij zijne geboorte is hij meer afhankelijk dan de dieren; hij moet gedragen, gevoed worden, en die afhankelijkheid en hulpbehoevendheid duurt jaren lang. In zijn doen en laten is hij afhankelijk, zelfs van kleinigheden. Hij is afhankelijk van spijs en drank.... en die nietige mensch zou tot den grooten God des hemels kunnen zeggen: ik behoef het voedsel van Uw woord, van Uwe wijsheid, van Uwe genade niet! De mensch is afhankelijk in zijne ziel, in zijn verstand. Laat hem opgroeien buiten de samenleving, en hij kan niet eens een taal spreken. Wat weet hij van zich zelven, van de hem omringende wereld, van God; wat is zijne wetenschap? Kent hij het innerlijk wezen der dingen? Weet hij wel, hoe een grasprietje groeit? Weet hij wel, hoe hij kent, gevoelt en wil? Wat weet hij van zijne ziel, van hare vereeniging met zijn lichaam? En die mensch zou onafhankelijk zijn in zijn rede en tot God mogen zeggen: het staat mij vrij iets van U aan te nemen buiten den kring mijner natuur!

Ik zwijg van het materialisme, dat alleen wat men hoort en ziet en tast, de aandacht waardig keurt, omdat de hoogmoed den geest gevangen houdt binnen den engen cirkel van het zinnelijke.

Welnu, François Coppée had gelijk, toen hij schreef, dat de hoogmoed de onverschilligheid voor en de verachting van den evenmensch, de hardheid des gemoeds en het egoisme voortbrengt.

Wee der maatschappij, zoo de hoogmoed den schepter zwaait, en het egoisme de liefde verstikt, want de Heer "zal den hoogmoed verbrijzelen" en "den hoogmoed van Juda en Jerusalem doen verrotten."

Gelukkig, dat de Kerk door hare leer en genademiddelen en door het voorbeeld van haar Goddelijken Stichter de nederigheid aankweekt en de liefde doet bloeien, want de waarheid — en nederigheid is waarheid, zegt Augustinus — en de liefde zullen de maatschappij redden.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Gouvernementsbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 7 dezer maand, No. 681, is de Heer Mr. C. Reeling Knap, lid van het Hof van Justitie in deze Kolonie, voor de volgende twee jaren, van en met den 17n. dezer maand tot en met den 16n. October 1895, benoemd tot Rechter-Commissaris, belast met de instructie van strafzaken bij voormeld Hof.

FEUILLETON.

TATA DI MARGOT.

——(o)——

(Fin.)

Cerca nan cas tabata biba un homber koe jama Letellier coe su esposa masjar ricoe, ma nan no tabatin jioe. Nan no tabata falta nada otro koe por haci bida agradable; solamente es legria di jioe nan no tabatin.

Senjora Letellier a mira Margot algún bez banda di es moelina i el a haja carinjo pé. El a dicidi, es mucha carinjosa ai koe el sâ doena cos duci i cos di hunga, di toemé cerca djé como su mes jioe, tem é tabata obliga di tapa es villa koe el a huur pa algún tempoe.

Na Tours nan tabatin un cas grandi famoso coe un jardin boenita, koe nan a hereda di un tanta, koe a moeri i koe nan ta bai biba awor aden.

Promé el a papia coe su esposo.

"Coe gustoe lo mi kier doena bo es placer ai, mi querida," es homber tabata bisa su esposa. "Ma mi ta temé koe lo nos mester tin algun reflexion ai riba."

"Kiko bo ta meen? Ki reflexión?"

"Tata di es mucha, koe bo ta stima asina tantoe ta un galeote."

"Ai! Si! Ma es pober inocente por juda esai? E no sabi ainda nada di eis asunto ai; é no tin ni un sospecho di loké a socedé. Pa esai ta net bon, si é bai aki for, pasobra coe tempoe i di cualkier manera lo e haja sabi."

"Mi tin lastima coe e pobercito."

"Esai ta un prueba di bo nobel sentimentoe, Charles."

"Si bo no tin nada anto contra."

"A mi, nada mi tin contra! mi ta sinti mi jamar na es obra di berdadero misericordia. Es pobercito! Nos lo percura di hacié dichoso; su carinjo i gratitud lo haci nos contentoe i trecé legria den nos cas. Nos lo hibé Tours."

"Masjar bon anto; manera bo coerazon ta bisa bo mi ta doena mi consentimiento coe gusto. Awe mes lo nos proponé Coubert."

I asina a socedé.

Jean Coubert a papia coe su muger i nan a combini.

En berdad, tabata parcé un porvenir briljante pa nan nietoe. I també tabata masjar bon pa es mucha bai aki for.

Margot a someté sin koe el a jora muchoe pa es resolución di su gran mamá, pasobra é tabatin masjar carinjo també pa es Senjora Letellier.

For di awor é tabata biba cerca es bondadoso esposonan den nan cas na Tours banda di Loire. E tabata masjar bon cerca nan. Despues koe el a bira poco mas grandi, el a haja un bon educacion i na mes tempoe també é tabata bira mas boenita i mas carinjosa.

Den un cas un banda tabata biba un boticario, koe su senjora tabata masjar amiga coe senjora Letellier.

Un ciertoe dia, den un combersacion di confianza, Senjora Letellier a conta su amiga toer historia i origen di Margot i di suerte di su tata; naturalmente bao di seljo di estricto secreto.

Senjora Nogaret també a warda es secreto fiel i muchoe anja largoe.

E tabatin un jioe homber, koe jama Gaston i koe a dediké na es útil profesion di su tata, es ta é kier a bira boticario pa koe despues é encargé coe asuntonan di su tata.

E tabata cuater anja mas bieuw koe Margot.

A drenta anja 1826.

....

Margot tabata un moza di binti anja, i Gaston un jonkman koe a cumpli binti tres anja.

Un ciertoe dia Gaston a bisé: "Mi ta stima bo!" i el a reconocé koe é també tin amor pa Gaston.

Ora Margot a conta su mama adoptiva loké a pasa, é dici coe legria: "O, esai ta excelente! No obstante, mi tabatin semper sospecho koe esai lo socedé!"

"Bo no tin nada anto contra?"

"Ni di mas minimo!"

Senjor Letellier també no tabatin nada contra es amor, al contrario é tabata hustifiké di toer su coerazon.

Mas ó menos, na es mes momentoe Gaston tabata papia coe su tata i coe su mama riba su amor.

Su tata a frega su dos manonan i dici, coe legria: "Excelente! Bo a haci un bon eleccion. Mi ta masjar contentoe mi jioe!"

Ma senjora Nogaret tabata di otro intencion.

E tabata sacudi su cabez i bisa: "Mi jioe, es union ai ta imposibel!"

"Di com?" es jonkman tabata puntra. "Pakiko?"

"Mi també lo kier sabi," es boticario dici. "En berdad Amalia, ta parce koe awé bo ta poco incomprensibel."

"Margot no ta berdadera jioe di Senjor i Senjora Letellier."

"E ta nan jioe adoptiva, esai toer hende sabi i lo é ta nan heredera tambe."

"Masjar bon. Ma é tin un mancha koe tu haci union di djé coe nos jioe imposibel."

"Margot ta birtud i inocencia mes!" Gaston a respondé un bez.

"Esai ta berdad," su mama a respondé. Sigur; i lo é tabata un muger a proposito pa bo, si no tabatin es circunstancia fatal."

"Ki circunstancia?" es boticario a puntra, "papia mas clá, Amalia."

"Mi no por keda ketoe mas largoe. Pues, Margot ta jioe di un galeote, di un asesino!"

Es tata i jioe a doena un grito di admiracion.

"Imposibel!"

"No por ta berdad!"

"Ta berdad! Senjora Letellier mes a conta mi algun anja pasá."

"I Margot sabi esai?"

"No, es pober mucha no sabi ni un palabra."

"Senjora Nogaret a conta nan es historia coe toer su particularidad."

"Te ainda mi no por keré!" Gaston dici pálido manera un morto. "Un bez mi mester sabi mas di es asunto ai."

El a sali for di kamber.

"E ta bai directamente na cas di Letellier," Senjor Nogaret dici, sacudiendo cabez:

"Mi ta laba mi manoe den inocencia," su muger dici. "Kiko koe ta, por so-

Kerkelijke berichten.

Laatstleden Zondag werd in de Rozenkranskerk van Pietermaai het feest van O. L. Vr. van den Allerheiligsten Rozenkrans op meer bijzondere wijze gevierd. 's Morgens wilde Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Apostolisch Vicaris van Curaçao, de plechtigheid verhoogen door het opdragen van een Pontificale H. Mis; 's avonds echter was het 't glanspunt van dien feestdag. Z. D. H. Mgr. A. R. SILVA, Bisschop van Mérida, wiens vertrek was uitgesteld, celebreerde toen het Pontificaal Lof, waarbij Mgr. VAN BAARS assisteerde, en deed de plechtige Rozenskransprocessie. Een dichte menigte vulde Pietermaai's heerlijken tempel, waar de Rozenkransgroep, boven het hoogaltaar geplaatst en badend in licht, door de aangebrachte versiering aller aandacht trok. Gedurende dien dag bezochten zeer velen de kerken van Pietermaai en Otrabanda.

***

Maandagmorgen hebben twee Paters Professoren met drie leekebroeders in afwachting van de drie overige Professoren, die nog deze maand zullen volgen, het Seminarie te Scherpenheuvel betrokken. In Januari van het volgend jaar, wanneer het gebouw voor zoover het noodig is, geheel zal zijn voltooid, zullen de studenten van het bis'dom Mérida tot voltooiing hunner studiën te Scherpenheuvel worden geplaatst, en zal het nieuwe Seminarie plechtig worden ingewijd.

***

Maandag keerde de WelEerw. Pater R. REGOUIN met de *Gouverneur van Heerdt* hier van Bonaire terug. ZEW. is den volgenden dag naar San Willibrordo vertrokken om daar voor eenigen tijd de parochieele bediening waar te nemen.

***

Hedenmorgen kwam hier per *Gouverneur Van den Brandhof* van Saba aan de Zeer Eerw. Pater L. MULDER, Pastoor van dat eiland. ZEW. zal eenigen tijd hier op Curaçao vertoeven.

***

Men schrijft ons van Aruba:

"Op het eiland Aruba heerschte in de laatste week een vroolijke en opgewekte stemming. De komst van den nieuwen Bisschop, Mgr. J. J. A. VAN BAARS, was in het verschiet en de gedachte daaraan bezielde de bevolking met geestdrift en met een vurig verlangen om Z. D. H., die ruim acht jaren als Pastoor in de parochiën van Santa Cruz en van St. Franciscus werkzaam geweest was, eene feestelijke ontvangst te bereiden. Te dien einde vormde zich uit de voornaamste katholieke ingezetenen van het eiland een feestcommissie, die zich gaarne met de voorbereidende werkzaamheden voor een luisterrijke ontvangst belastte.

Met vergunning van het Bestuur des eilands, bereidwillig gegeven, werd de weg van de haven tot aan de R. K. kerk feestelijk versierd, met wit zand en schelpen, met bloemen en levend groen bestrooid, en op verschillende punten werden schoone eerebogen opgericht. De boog boven de poort van het kerkplein droeg het kruis, het wapenteeken des nieuwen Bisschops, en daaromheen in sierlijke letters: *Salus in cruce*, terwijl boven den ingang der kerk te midden van frisch groen, bloemen en tropeeën het bisschoppelijk wapen prijkte met de spreuk: *Crux virtus mea*.

Aan de versiering van het kerkgebouw waren de beste krachten gewijd. Van uit het gewelf hingen schoone draperieën neer, die zich vereenigden in het priesterkoor en de muren daarvan bedekten. De muren der kerk zelf waren versierd met palmtakken en vaandels en aan de balustrade achter in de kerk was te midden van een rijke draperie de beeltenis van den regeerenden Paus LEO XIII aangebracht.

Zoo was alles voor de komst van den Bisschop voorbereid, en toen eindelijk Dinsdagmorgen de *Gouverneur Van Heerdt* met Z. D. H. Mgr. VAN BAARS en de Eerw. Paters V. ESSEN en S. VAN DE PAVERT aan boord, in het gezicht kwam, steeg zoo mogelijk de geestdrift der bevolking nog hooger en uitte zich in luide jubelkreten. Ruim een tiental scheepjes waren de *Gouverneur Van Heerdt* ver in zee te gemoet gegaan en begeleidden dat vaartuig tot aan de aanlegplaats, en alle aan de reede liggende schepen heschen bij aankomst van de *Gouverneur Van Heerdt* de vlag.

De Heeren der feestcommissie begaven zich aan boord om Monseigneur af te halen en te begeleiden naar de haven, waar een ontelbare menigte, niet alleen uit Oranjestad, maar ook uit de buitendistricten de komst van den Bisschop verbeidde. Nadat Z. D. H. aan de neergeknielde menigte den zegen gegeven en de WelEerw. Pater A. HELLING en de Heeren der feestcommissie begroet had, werd Z. D. H. onder den baldaquin geleid, welke door de Heeren der commissie gedragen, voorafgegaan werd door een twintigtal bruidjes, die in het wit gekleed en met bloemen getooid, aan den geheelen stoet een schitterend aanzien gaven.

Onder feestelijk klokkengelui schreed de stoet langzaam voort tot aan den ingang der St. Franciscuskerk, waar de Zeer Eerw. Pater J. VAN BAARS, pastoor van Oranjestad, geassisteerd door den Wel Eerw. Pater G. VUILSTEKE en de in feestgewaad gekleede koorknapen, den Bisschop volgens het gebruikelijk ceremonieel ontving en naar het altaar geleidde. Een korte toespraak van den Bisschop, een woord uit het hart tot het hart, verhoogde nog meer de plechtigheid van het oogenblik; daarna gaf Z. D. H. den bisschoppelijken zegen en vervolgens plechtig den zegen met het H. Sacrament. Begeleid door de geestelijkheid, de Heeren der feestcommissie en de koorknapen verliet Z. D. H. de kerk om zich naar de pastorie te begeven.

Toen Monseigneur op den drempel der kerk verscheen, nam een der leden der feestcommissie den Heer FRANCISCO DE PAULA CROES, het woord en wenschte Z. D. H. welkom in het midden der bevolking, onder welke Monseigneur jaren had gewerkt en die Hij had liefgehad, gelijk Hij ook door haar bemind was; de spreker besloot met de menigte te verzoeken het *biba Obispo* aan te heffen en dit "leve de Bisschop" weerklonk luid over het kerkplein.

In de pastorie gekomen, sprak de Heer JUAN B. CAPRILES, door de Commissie daartoe aangewezen, een vangloed en leven tintelend woord, waarmede hij den Bisschop in naam der bevolking welkom heette en dat door Z. D. H. hartelijk beantwoord werd met eene dankbetuiging voor de schitterende bewijzen van eerbied en liefde, die de bevolking van Aruba aan zijnen nieuwen Bisschop had betoond.

Hiermede was het feest ter eere van Z. D. H. begonnen, 's avonds werd het met eene serenade voortgezet en met het afsteken van vuurwerk besloten."

Z. D. H. heeft Donderdag ll. het H. Vormsel toegediend in de St. Franciscuskerk te Oranjestad; heden in de parochie van de H. Anna in het Noorddistrict; aanstaanden Donderdag zal Mgr. dat Sacrament toedienen in de parochie van Santa Cruz en Zaterdag daarna in de kerk van den H. Joseph te Sabaneta.

Havennieuws.

Kwam de *Prins Maurits* van den *K. W. I. M.* verleden week hier op tijd aan, toch had men onderweg onvoorziene vertraging gehad. Den vierden dag na het vertrek bemerkte men, dat het schip een lek had, dat wel spoedig gestopt kon worden, doch waardoor reeds genoeg zeewater was doorgedrongen om een gedeelte der lading te beschadigen. Ter hoogte van de Wester-eilanden geraakte de machine defect en om dit te herstellen was men genoodzaakt geruimen tijd stil te blijven liggen.

Ditzelfde ongeval herhaalde zich nog eens, toen de bovengenoemde eilanden reeds gepasseerd waren. Zoo kwam men twee dagen te laat te Paramaribo aan, doch daar het verdere verloop der reis gunstig was, heeft men het geleden tijdverlies kunnen herstellen.

***

Woensdagmiddag vertrok de *Pouyer Quertier* van de *Societé Française des Cables Télégraphiques* van hier naar Pto. Cabello.

De kabel moet daar worden nagezien en wanneer dit geschied is, zal de *Pouyer Quertier* naar Martinica gaan. Op die reis zal waarschijnlijk onze haven wederom worden aangedaan.

Denzelfden dag verliet ook de *Contre-Amiral Caubet* van dezelfde maatschappij onze haven. Zijn wij wel ingelicht, dan zette die boot de reis voort naar Brazilië.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Giovanni Barbato, Luis A. Herrera, D. de Boer, Ramon Baez & Co., Pedro Leon, J. de Sola, Isabel L. Lopez, A. M. de Marchenaiá hijo, H. J. Fieland, Eduardo Lascano T., Ninfa Montenegro, Johanna, T. Martez.

Niet voor bestelling vatbaar een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan H. N. Prins.

E. D. E. Van den Bossche.

In beperkten kring vierde de Edel Achtbare Heer E. D. E. VAN DEN BOSSCHE, Lid van den Kolonialen Raad, met zijne familie op den 1sten October den vijftigsten verjaardag van zijne plaatsing op het Koninklijk Marine-instituut te Medemblik.

Met den 1sten October 1847 begon dan ook het verdienstelijk leven van den Edel Achtbaren Heer VAN DEN BOSSCHE in dienst van zijn vaderland, dat hij sinds 1859 in de kolonie Curaçao trouw en vol toewijding heeft gediend. In verschillende betrekkingen was ZEd. Achtbare werkzaam en ook nu nog staat hij als Lid van den Kolonialen Raad het Bestuur der kolonie met zijne raadgevingen ter zijde.

Moge de Edel Achtbare Heer VAN DEN BOSSCHE nog lange jaren voor

---

cede, bao di es circunstancia asi, mi no por a keda ketoe mas largoe.

Gaston a parcé den cas di Letellier i promé hende koe el a contra tabata Margot.

"Mi Dios, ta com bo ta asina, Gaston!" el a grita spantar.

"Ai mi querida Margot, mi mester papia necesariamente i unbez coe bo mama."

"Bai noema cerca djé!"

Es jonkman a habri un porta chikitoe i el a drenta den es cuartoe koe Sra. Letellier tabata.

"Senjora," Gaston dici coe un boz temblando, "mi mama a caba di declara mi, koe mi matrimonio coe Margot ta imposibel."

"Ta kiko bo ta papia, Gaston? En berdad, esai mi no a spera di bo mama."

"E tin un motibo stranjo. Ta terribel. Mi mama ta sigura, koe bo a conte algun tem pasá, koe Margot ta jioe di galeote, di un asesino."

"Por ta berdad?"

"Mi amigoe, sosega bo!"

"Ai Senjora, conta mi toer cos. Mi ta suplica bo den nomber di es koe bo ta stima mas."

"Enfin — si bo ta pidi mi coe tantoe urgenci — mi no mester ni mi no por desconocé, ma mi mester respeta berdad — mi mester bisa bo, koe toer loke bo mama a conta bo ta berdad."

Nan a tendé un grito doloroso i, — un caimentoe.

Senjora Letellier i Gaston a bai den kamber un banda.

Margot, manera ta di comprendé, cumpliendo coe su curiosidad, a bai para tras di porta i scucha toer es combersacion. El a cai na suela for di su conocementoe.

"Ai di mi!" é tabata jora desesperado. "Esai ta mi suerte! Mi ta jioe di un galeote, di un asesino! Gaston — adios — adios pa eternidad! Mi no mester, mi no por bira bo esposa, pasobra mi no ta digno di bo — ai, bo mama tin toer razon. Cieloe santoe! pa mi no tin otro cos mas coe un morto misericordioso pa salba mi!"

Nan tabata trata na calmé, ma en bano. E tabata bira mas desesperado, Gaston dici coe né; "I aunké mes ta asina, mi ta keda fiel na bo. Kiko ta importa mi, preocupacion ni palabreria di hende! Bo, mi querida, i inocente koe bo ta, mester bira mi esposa!"

Sin embargo el a respondé. "No, no!" no por ta Gaston! Ai, hui, hui aki for!

Mester a manda jama dokter.

Pa koe é por sosega un poco, nan a haja bon pa Gaston separé.

Triste i coe su coerazon despedazá, Gaston a sali for di den kamber i for di cas.

Na mes tempoe koe es cosnan aki ta pasa na Tours, es bieuw Jean Coubert ta riba su cama di morto.

El a manda jama un sacerdote, un notario i un huez.

Nan dilanti el a doena siguiente declaracion, koe su proces-verbaal tabata haci:

"Mi jioe José koe den anja 1810 tabata condená pa toer su bida na trabao forzoso, ta hinteramente inocente; tabata mi mes a mata Pierre Lebrun. Esai a socedé na un ora di rabia koe nos a caba di tabatin un cuestion.

Ora mi a bolbé cas masjar spantar, mi a declara mi familia es asesinato i mi dici, koe lo no tin salbacion; nan lo cohé mi i castiga mi. I esai lo tabata un desgracia grandi. Anto mi jioe José dici: "Esai lo no socedé: ni mi mama ni mi roemannan por falta: nan lo cai den miseria. Mi tin un braza sol i mi no por traha mas den moelina; mi ta toema anto bo crimen riba mi, i larga nan castiga mi; asina mester ta!"

Naturalmente mi no por a permiti un cos asina; ma mi jioe a keda coe su resolucion; i asina é tabata condená i el a sacrifiké pa interes di su mama, su roemannan i su tata. Loké mi ta declara aki na última ora di mi bida, ta puro berdad! Mi ta pidi pa busca bon den es paloe grandi banda di camina i lo haja e bala, koe no ta un bala di pistool ma di un scopet. Despues koe el a mata Lebrun el a dal den es paloe.

"Asina berdad koe Dios juda mi, es koe mi a papia ta puro berdad!"

Un dia despues di es declaracion aki Jean Coubert a moeri.

Es declaracion a bai pa autoridadnan i promé cos koe nan a haci, tabata ristra e paloe na camina i es cruz. I en berdad nan a haja un bala di scopet pegá den es paloe. Pues Pierre Lebrun no tabata matar coe un bala di pistool.

Inmediatamente nan a doena orden pa pone e galeote Jozef Coubert na libertad.

Ora es noticia a plama, toer hende tabata gaba abnegacion i sacrificio di José. Toer hende tabatin su nomber na nan boca. Nan a recomandé pa es gran premio di Monthyon.

Es premio ai tin es origen aki: Hopi tempoe pasá, un homber rikisimo na Francia, koe jama Monthyon, a larga, segun su testament, un suma grandisimo, pa koe su interés koe también lo ta grandi, lo ta partir den nan, koe a distingui nan pa cualkier accion particular i nobel.

I José Coubert a haja es gran premio di Monthyon, koe tabata diez mil franc i tambe un gran medali di oro di honor.

José Coubert no a doena un mancha, ma un honor na su nomber. Gaston su tata i su mama na Tours també a comprende mescos.

Tata di Margot tabata admirá den henter Francia pa su sacrificio.

"Kende awor lo kier kita mi, di hiba dilanti altar jioe di un homber asina nobel?" Gaston tabata puntra.

Su mama dici; "ai, awor ta hinteramente otro cos. Di toer mi coerazon mi ta doena mi consentimentoe i mi bendicion."

I Margot no tabatin un motiboe mas di bisa, nó. Es dos coerazonnan a uni di nobo i poco tempoe despues nan a celebra nan matrimonio. José Coubert tabata respetar pa toer hende na Tours i despues di a sufri tantoe, el a coeminsa goza den compania di su jioe querida."

Su familia na cas també a coeminsa un bida nobo i bon, pasobra for di awor nan tabata judar pa generosidad di Letelliernan i Nogaretnan.

het welzijn van Curaçao behouden blijven.

Een academisch proefschrift.

In den loop dezer week ontvingen wij in dank van den Weledel Zeergeleden Heer Dr. J. Ph. Evertsz het academisch proefschrift: *De ontijdige loslating van de normaal gelegen placenta*, waarmede ZZGel. den graad van doctor in de geneeskunde aan de Leidsche universiteit verkregen heeft.

Geheel onbevoegd om over den inhoud van dit geschrift een oordeel uit te spreken, mogen wij toch niet nalaten de wijze van behandeling ten zeerste te roemen. Na zich een weinig vertrouwd gemaakt te hebben met de bijzondere vaktermen, zou men bijna zeggen, dat voor den oningewijde, ofschoon deze natuurlijk de draagwijdte der principepen meestal niet voldoende kan nagaan, de duidelijkheid van voorstelling niets te wenschen overlaat. Kort doch helder zet Dr. Evertsz hetgeen hij mededeelen wil uiteen, waarbij de verwijzingen aan den voet der bladzijden getuigt van groote belezenheid.

Moge de wetenschap van Dr. Evertsz, met zooveel noeste vlijt bijeengegaard, ten goede komen aan Curaçao.

Aruba

Verleden week Vrijdag ging een vaartuig van Oranjestad uit met bestemming naar Boca San Nicolas, aan boord bevond zich behalve de bemanning een passagier, P. v. d. S. Toen men eenigen tijd had voortgezeild, deed een hevige rukwind het schip omslaan, zoodat allen te water raakten.

De bemanning redde zich door naar de zoogenaamde Kaai te zwemmen en de passagier, die niet zwemmen kon, bleef op het omgeslagen schip achter, totdat er hulp komen zou.

Spoedig echter begon het vaartuig te zinken, zoodat de toestand van P. v. d. S. onhoudbaar werd; zoodra echter had J. H. Rasmijn dit niet bemerkt, of hij zwom terug om P. v. d. S. te helpen zich nog aan de punt van den mast vast te houden. Lang echter kon dit niet duren, daar P. v. d. S. slechts met de grootste moeite zich boven water kon houden; toen waagde de wakkere J. H. Rasmijn een uiterste poging, met gevaar van zijn eigen leven dook hij in het zinkende schip, sneed daar een touw door, waarmede een losse mast, die naar Boca San Nicolas moest vervoerd worden, in het schip was bevestigd, deed toen P. v. d. S. zich aan dien mast vastklemmen en voerde hem aldus naar de plaats, waar de overigen met de grootste spanning het werk van den edelen menschenredder hadden aanschouwd.

Het duurde nog ruim een uur, voordat men aan land de schipbreukelingen bemerkt had.

Centraal-Amerika.

De afgevaardigden van de *República Mayor de Centro-America*, *Guatemala* en *Costa-Rica* zijn te Guatemala bij een onderling verdrag overeengekomen uit de vijf republieken van Centraal-Amerika één enkele natie te vormen onder den naam van *República de Centro America*. Elk dier vijf republieken behoudt echter algeheele vrijheid en onafhankelijkheid in het bestuur, uitgezonderd in die punten, welke het verdrag aangeeft en waarin zij als één enkele natie moeten beschouwd worden. Het bestuur der Republiek zal beurtelings voor één jaar berusten bij de respectieve hoofden der staten en wel in alphabetische volgorde: *Costa-Rica*, *Guatemala*, *Honduras*, *Nicaragua* en *Salvador*.

INGEZONDEN STUKKEN.

Señor Director del *Amigoe di Curaçao*.

Muy Señor nuestro:

Tenemos el honor de participar á U. y al ilustrado público de Curazao que, dentro de breves dias, daremos á conocer nuestro maravilloso aparato Cinematógrafo Lumiere Premiados y condecorados sus inventores Luis y Antonio Lumiere, por el Czar de Rusia, por el Emperador de Alemania, el Presidente de la República Francesa, el Presidente de México, y el pasado mes, por el Presidente de la República de Venezuela.

Varias personas nos han indicado el temor que existe, en algunos, sabedores de la catástrofe del Bazar de la Caridad en Paris; desconociendo que en aquella triste ocasión era otro aparato distinto que trabajaba con *Magnecio y Calcio*, materias inflamables; materias que nosotros no usamos en nuestro aparato, no solo por peligrosos, sino por existir otro factor, de mejores condiciones é inofensivo, que es, la luz eléctrica que se utiliza en el alumbrado público.

Con antelación á la inauguración, tendremos el gusto de invitar al Gobierno para si tiene por conveniente, nombre una comisión técnica, que examine nuestro aparato, juzgue de la veracidad de nuestro aserto y deseche todo temor de la opinión pública, si lo hubiese con su dictámen.

Rogándole dé publicidad á estas líneas, se muestran de V. attos y ss. ss.

Q. B. S. M,

D. Vazquez Palencia & C°

Curaçao 7 de Octubre de 1897.

NEDERLAND.

De Vrijland-Beweging.

Men deelt aan „De Echo" mede, dat, speciaal ter voorbereiding en ondersteuning van de Vrijlandsche kolonisatie in Venezuela, een internationale verbinding van Vrijland-Vereenigingen is tot stand gekomen, waaraan reeds door den Deenschen en den Noorschen Vrijlandbond en door de Vrijlandgroep te Hamburg wordt deelgenomen. Op een te Amsterdam gehouden vergadering van Vrijlanders werd besloten tot de stichting eener Ned. afdeeling van dien Bond, onder den naam: „Sektion Holland des Internationalen Freilandbundes". Voor eenigen tijd had de constitueerende vergadering plaats der nieuwe organisatie, die geheel onafhankelijk is van de „Ned. Vrijlandvereeniging".

De „Internationalen Freilandbund," onvoldaan door den vrij negatieven uitslag van de voor-expeditie naar Venezuela, heeft besloten tot de uitzending eener nieuwe, thans internationale voor-expeditie van 6—7 personen, zijnde de heeren C. Mansa, te Roskilde, voor den Noorschen Vrijlandbond; P. Andersen, te Kopenhagen, voor den Deenschen; A. Beckmann, te Hannover, en B. Schultzer, te Berlijn, voor Duitschland; en F. Heeren en D. Poll voor Nederland. De jonge Nederlandsche afdeeling hoopt den heer Chr. Kock, te Amsterdam, daaraan nog te kunnen toevoegen. In dit geval zal dezen de leiding der expeditie worden toevertrouwd.

De heer Andersen is bekwaam en ook technisch ontwikkeld landbouwkundige, de heer Mansa heelkundige. De leden dier commissie spreken te zamen 7 talen en zullen dus zonder groot bezwaar zich door velerlei moeilijkheden kunnen redden.

Het gezelschap had aangenomen op 1 Oct. reisvaardig te zijn; het hoofdbestuur van den Internationalen Bond was echter nog niet tot het vaststellen van een bepaalden datum kunnen geraken. Men wacht daarmee tot de ontvangst van de verschillende berichten uit Venezuela en uit Philadelphia.

BUITENLAND.

Rome. — In de Italiaansche *Tribuna* wordt door een der medewerkers een onderhoud met prins Bismarck openbaar gemaakt. Dit onderhoud is vooral merkwaardig om de hulde door den Duitschen staatsman aan Leo XIII gebracht. Herinnerende aan het feit, dat Z. H. indertijd een oorlog met Spanje over de Carolinen-quæstie wist te voorkomen, een oorlog, welke enorme offers zou hebben gekost, verklaarde de oud-kanselier, dat de tegenwoordige Paus de grootste geest is van zijn tijd. Het is niet de eerste maal, dat Bismarck zich op zulk een eerbiedige wijze over den H. Vader uitlaat. Toen hij nog als rijkskanselier aan het hoofd der regeering stond, legde hij eens in 't volle Parlement de bekentenis af, dat hij in den Paus zijn meerdere had gevonden. En kon men toen nog veronderstellen, dat een zekere tendenz aan deze bekentenis niet vreemd was, thans, nu de oud-kanselier sinds lang van het tooneel verdwenen en zijn rol afgespeeld is, zal niemand meer aan politieke bijbedoelingen kunnen denken. Het is een spontane uiting van bewondering voor den grooten Opperherder, welke, komende van zulk een zijde, van zulk een genialen menschen-kenner als Bismarck, eene bijzondere waarde heeft.

Frankrijk.—In den jongsten Ministerraad moet door President Faure verslag gegeven zijn van zijn Russische reis en mededeeling gedaan van een nieuw voorgenomen bezoek van den Czaar aan Frankrijk met de Keizerin en zijne beide dochterkens. Het bezoek zou echter ditmaal geen officieel karakter dragen en plaats vinden in April of Mei. President Faure's Russische geschenken zijn behouden te Havre aangekomen. De President is voornemens er te Parijs eene openbare tentoonstelling van te houden.

— Het gematigde republikeinsche Parijsche blad *Le Temps* verzet zich tegen de vervroegde Kamer-ontbinding, door sommige bladen verlangd om zoo der Regeering als een votum van vertrouwen in zake de "alliantie" te geven. Het blad acht het weliswaar ontwijfelbaar, dat nieuwe verkiezingen in het voordeel der Regeering en van de gematigde partij zouden uitvallen, maar acht na 16 Mei, toen Mac Mahon de Kamer naar huis zond, elke ontbinding gevaarlijk, omdat het volk daarin een staatsgreep zal zien. Ten onrechte is dit zeker — zegt *Le Temps* — maar die opvatting bestaat nu eenmaal, en zal eerst met de herinnering aan het jaar 1877 ophouden.

Duitschland. — 4 September is bij Homburg door Keizer Wilhelm voor zijn gast, Koning Humbert van Italië, revue gehouden over 50,000 man. De Keizer droeg de uniform van Hessisch, Koning Humbert van Pruisisch Generaal. De Keizerin, te paard, droeg boven haar amazone een cuirassiers-wapenrok, terwijl de Groot-hertogin van Hessen de kolonels-uniform van haar regiment droeg. Zij stelde zich aan het hoofd van dit regiment, toen het zijn beurt was van defileeren. Koningin Margarita zat met Keizerin Frederik als gewone vreedzame vrouw gekleed, in een rijtuig. Het glanspunt van den dag was toen Koning Humbert het 13de regiment huzaren voorbijleidde en met de sabel groette. Luide kreten van „Leve Italië! „Leve de Driebond!" weerklonken toen uit het publiek. Aan een na afloop gehouden feestmaal hebben Keizer en Koning hartelijk op elkaar en op het bondgenootschap getoast.

Belgie.— Koning Leopold heeft den prijs van 25,000 francs uitgeloofd voor het beste werk over de krijgskundige geschiedenis van België, van de Romeinsche overheersching tot op onze dagen. De schrijver moet een overzicht geven van de oorlogen, die in België gevoerd zijn en den invloed aangeven, die zij op het lot van het land gehad hebben. Ook de krijgsbedrijven in het buitenland waaraan Belgen hebben deelgenomen en de toestand van de Belgische vestingen in verschillende tijden moet beschreven worden. Eindelijk wordt verlangd een overzicht van de ontwikkeling van het Belgische leger en het verdedigingsstelsel sedert 1830. De werken, die in het Fransch, Duitsch, Engelsch, Hollandsch, Italiaansch of Spaansch geschreven mogen worden, moeten vóór 1 Jan. 1901 worden ingezonden bij het ministerie van binnenlandsche zaken te Brussel.

